

מילוי משרות	הנחיות נציב שירות המדינה
נוהל הגשת הצעת החלטה לוועדת שירות המדינה למתן פטור ממכרז	תאריך: י' בטבת התשע"ו, 22 בדצמבר 2015 מספר הנחיה: 1.8

נוהל הגשת הצעת החלטה לוועדת שירות המדינה למתן פטור ממכרז

כללי

1. דרך המלך למינוי למשרות בשירות המדינה היא בהליך של מכרז פומבי בהתאם להוראות סעיף 19 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן - "חוק המינויים"), כללי שירות המדינה (מינויים) (מכרזים, בחינות ומבחנים), התשכ"ח-1968 והוראות התקשי"ר.
2. כחריג לכלל זה, בסעיף 21 לחוק המינויים נקבע כי הממשלה רשאית, על-פי הצעת ועדת שירות המדינה ובהודעה שתפורסם ברשומות, לקבוע משרות וסוגים של משרות שעליהם לא תחול, בתנאים שתקבע, חובת המכרז האמורה בסעיף 19 לחוק המינויים.
3. כמו כן, בהתאם לסעיף 37 לחוק המינויים, רשאית ועדת השירות לקבוע כי חובת המכרז, הקבועה בסעיף 19 לחוק, לא תחול על עובדים זמניים.
4. מטרת נוהל זה להסדיר את הליך הגשת הצעות החלטה לוועדת שירות המדינה, ואת אמות המידה והתנאים לבחינת בקשות כאמור על-ידי ועדת השירות, טרם גיבוש הצעתה לממשלה.
5. נוהל זה אושר על-ידי ועדת השירות בישיבתה מס' 374 ביום 30.11.2015.

הליך הגשת הצעת החלטה לוועדת השירות למתן פטור ממכרז - כללי

6. בקשה לפטור משרה ממכרז תוגש לנציב שירות המדינה, יו"ר ועדת שירות המדינה, על-ידי השר הממונה על המשרד או על-ידי מנכ"ל המשרד או מנהל יחידת הסמך, לפי העניין, על דעת השר. הבקשה תוגש עשרה ימים לפחות קודם למועד כינוסה של ועדת השירות.
7. אל הבקשה למתן פטור ממכרז, יש לצרף את כלל הפרטים והמסמכים הרלבנטיים, לרבות:
  - א. פנייה מנומקת המפרטת את ההצדקה למתן הפטור ממכרז.
  - ב. נוסח הצעת החלטה בפורמט הצעת החלטה לממשלה, בשינויים המתחייבים, הכולל את הצעת ההחלטה ודברי הסבר לה.
  - ג. במסגרת הצעת ההחלטה, יש לפרט את הליך המינוי החלופי המוצע לאיוש המשרה, בשים לב לעילה לפטור ממכרז, כפי שיפורט בסעיף 8 להלן.
  - ד. תיאור התפקיד המאושר על-ידי נש"מ של המשרה, אותה מבוקש לפטור ממכרז.

 הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: י' בטבת התשע"ו, 22 בדצמבר 2015 מספר הנחיה: 1.8	נוהל הגשת הצעת החלטה לוועדת שירות המדינה למתן פטור ממכרז

ה. חוות דעת משפטית מנומקת של היועץ המשפטי של המשרד או נציגו, המתייחסת להצדקה למתן פטור ממכרז על פני הכלל שנקבע בחוק בדבר חובת המכרז הפומבי, בשים לב, בין היתר, לעילת הפטור ממכרז ולהליך המינוי החלופי למשרה המוצע בהצעת ההחלטה, כמפורט בסעיף 8 להלן. במסגרת זו, יש לבחון, בין היתר, האם קיימת חלופה אחרת העונה על הצורך, על פני מתן הפטור ממכרז, כגון: קביעת הליך מכרז פומבי ייעודי המותאם לסוג המשרה, באופן התואם את חובת המכרז לפי חוק המינויים.

תנאים ואמות מידה לבחינת בקשות לפטור ממכרז

8. להלן התנאים ואמות המידה לבחינת בקשות לפטור ממכרז על-ידי ועדת השירות, ו/או הפניה למקום פרסום אמות מידה אלה, בהתאם לעילות הנפוצות לבקשות לפטור ממכרז. למען הסר ספק יודגש, כי אין באמור כדי לגרוע מסמכות ועדת שירות המדינה והממשלה לאשר פטור ממכרז מעילה אחרת שאינה מפורטת להלן.

א. פטור ממכרז למשרות בכירות שהמינוי להן על-ידי הממשלה או טעון אישורה - פטור מלא בכפוף לבדיקת ועדת המינויים או פטור ממכרז בכפוף לוועדה לאיתור מועמדים

1) התנאים ואמות המידה לקביעת הליך המינוי למשרות בכירות בפטור מלא ממכרז או באמצעות ועדה לאיתור מועמדים נקבעו בהחלטת הממשלה מס' 345 מיום 14.9.1999 ובנוהל הקמת ועדת איתור. בנספח לנוהל זה מפורטים התנאים ואמות המידה לבחינת התאמתן של משרות בכירות להליכים ולעקרונות שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 345.

ראו נוהל הקמת ועדת איתור המפורסם באתר נציבות שירות המדינה:

<http://www.csc.gov.il/DataBases/CommissionGuidelines/Documents/GuideLine11.pdf>

2) בקשה למתן פטור ממכרז למשרה בכירה שהמינוי לה הוא על-ידי הממשלה או טעון אישורה, תוגש לוועדת השירות, כשהיא כוללת חוות דעת משפטית והתייחסות מפורטת לעמידת הבקשה בתנאים ובאמות המידה שנקבעו בהחלטת הממשלה 345 ובנוהל הקמת ועדת איתור.

ב. פטור ממכרז למשרות זמניות

1) בהתאם לסעיף 37 לחוק המינויים, ועדת השירות מוסמכת לקבוע כי חובת המכרז הקבועה בסעיף 19 לחוק, לא תחול על עובדים זמניים.

2) בהתאם לסמכותה, קבעה ועדת השירות ביום 16.10.2012 נוהל למתן פטור ממכרז למשרות זמניות, המעוגן בסעיף 11.98 לתקשי"ר, ואשר כולל את התנאים המצטברים להגדרת

 הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: י' בטבת התשע"ו, 22 בדצמבר 2015 מספר הנחיה: 1.8	נוהל הגשת הצעת החלטה לוועדת שירות המדינה למתן פטור ממכרז

משרה זמנית לצורך בחינת מתן הפטור ממכרז, הליך המינוי החלופי למשרות זמניות שוועדת השירות אישרה לפטור ממכרז, מתכונת העסקה ומשך העסקה במשרה זמנית, והליך אישור פטור ממכרז למשרה זמנית.

(3) כמו כן, מינתה ועדת השירות ועדת משנה, מבין חברי ועדת השירות, על מנת לבחון בקשות למתן פטור ממכרז למשרות זמניות.

(3) בקשה למתן פטור ממכרז למשרה זמנית בעילה זו תוגש לוועדת השירות, כשהיא כוללת חוות דעת משפטית והתייחסות מפורטת לעמידת הבקשה בתנאים ובאמות המידה שנקבעו בנוהל מתן פטור ממכרז למשרות זמניות, המפורט בסעיף 11.98 לתקשי"ר.

(4) הצעת החלטה למתן פטור ממכרז למשרה זמנית תכלול, בין היתר, כתנאים למתן הפטור, את הליך המינוי החלופי שנקבע בסעיף 11.98 לתקשי"ר, וכן את התקופה המרבית להעסקת העובד במשרה הזמנית.

(5) מתכונת העסקת העובד במשרה זמנית תהיה בהתאם לפסקה 11.984 לתקשי"ר. משך זמן העסקת העובד במשרה זמנית יוגבל בזמן עד לתום המשימה הזמנית או עד לתום התקופה שאושרה בהחלטת ועדת השירות, לפי המוקדם מביניהם. בכל מקרה, בהתאם לפסקה 11.984(ג) לתקשי"ר, תקופת העסקת עובד שנבחר בפטור ממכרז למשרה זמנית לא תעלה על חמש שנים.

ג. פטור ממכרז למשרות אמון אישיות

(1) שירות המדינה הוא מקצועי, קבוע ובלתי תלוי בחילופי שלטון. לצד זאת, בהתאם להחלטות ועדת השירות והממשלה לפי סעיף 21 לחוק המינויים, נקבעו מספר מצומצם של משרות אמון אישיות הפטורות מחובת המכרז, בלשכות ראש הממשלה, השרים, סגני השרים והרבנים הראשיים לישראל, וכן בלשכות המנכ"לים של משרדי הממשלה ומוקבלי המנכ"לים. זאת, במטרה לאפשר לנושאי משרה אלה להסתייע בלשכותיהם בעובדים שמתמנים על-פי שיקול דעתם ועל-פי מידת האמון האישי שהם רוחשים להם על מנת להגשים את חזונם או על מנת לקבל עזרה בהיבטים תפעוליים מנהליים.

(2) כמפורט בפרק משנה 02.5 ובפרק משנה 02.6 לתקשי"ר, הליך המינוי למשרות האמון האישיות וכן סיום ההעסקה הנו על-פי שיקול דעתו של השר או המנכ"ל הממונה. נושאי משרות אישיות אינם חלק מהסגל המקצועי של שירות המדינה וחלות עליהם הגבלות שונות מלהתערב בעבודת הגורמים המקצועיים במשרד, כמפורט בתקשי"ר.

הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: י' בטבת התשע"ו, 22 בדצמבר 2015 מספר הנחיה: 1.8	נוהל הגשת הצעת החלטה לוועדת שירות המדינה למתן פטור ממכרז

3) לעיתים, מתבקש פטור ממכרז למשרות אמון אישיות בלשכות נושאי משרה בכירים, המוקבלים במעמד לשרים או למנכ"לים. כאמור, העסקה במשרת אמון הנה חריג לכלל של העסקת עובדי המדינה במשרות מקצועיות ומינויים בהליך של מכרז, ללא מעורבות של הדרג הפוליטי.

4) לאור האמור, מתן פטור ממכרז למשרות אמון אישיות יתאפשר רק במקרים חריגים, בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

א) מדובר במשרה בלשכת נבחר או נושא משרה בכיר אחר, המקביל במעמדו למעמד שר או מנכ"ל משרד;

ב) לאור מאפייניה הייחודיים של המשרה, נדרשים יחסי אמון אישיים מובהקים בין הממונה על המשרה לבין עובד הלשכה;

ג) המשרה אינה משרה מקצועית ואינה משולבת במערך הארגוני והמקצועי של המשרד.

ד) סוג העיסוק של המשרה תואם את סוג העיסוק במשרות האמון האישיות, שאושרו על-ידי ועדת השירות והממשלה בלשכות השרים והמנכ"לים, לפי העניין (יועץ/עוזר, מנהל לשכה, מזכיר ונהג).

ה) על העובד נושא משרת האמון שייבחר למשרה זו יחולו ההגבלות המפורטות בתקשי"ר החלות על נושאי משרות אמון אישיות בלשכות השרים או בלשכות המנכ"לים, לפי העניין, בהתאם להקבלת המשרה כפי שתקבע על-ידי ועדת השירות.

5) בקשה למתן פטור ממכרז למשרת אמון אישית, תוגש לוועדת השירות, כשהיא כוללת חוות דעת משפטית וכן התייחסות מפורטת לעמידת הבקשה בתנאים ובאמות המידה המפורטים לעיל, לרבות התייחסות האם המשרה מוקבלת למשרת עובד לשכת נבחר או למשרת עובד לשכת מנכ"ל.

ד. פטור ממכרז משיקולי ביטחון

1) ישנן משרות מסוימות בשירות המדינה, אשר לא ניתן לאישן במכרז בפומבי משיקולי ביטחון, ולכן מבוקש לפטור אותם מחובת המכרז הפומבי ולקבוע להן הליך מינוי חלופי, המתאים לדרישות הביטחון.

2) בקשה למתן פטור ממכרז משיקולי ביטחון, תוגש לוועדת השירות, כשהיא כוללת בין היתר:

א) חוות דעת קב"ט המשרד או גורם בטחוני מוסמך אחר, המפרטת מדוע לא ניתן לפרסם את המשרה בפומבי משיקולי ביטחון.

ב) חוות דעת משפטית של היועץ המשפטי של המשרד, התומכת במתן הפטור ממכרז.

מילוי משרות	 הנחיות נציב שירות המדינה
נוהל הגשת הצעת החלטה לוועדת שירות המדינה למתן פטור ממכרז	תאריך: י' בטבת התשע"ו, 22 בדצמבר 2015 מספר הנחיה: 1.8

ג) הצעת החלטה לפטור ממכרז לפי סעיף 21 לחוק המינויים, הכוללת בין היתר כתנאי לפטור, את ההליך המינוי החלופי המוצע לאיוש המשרה. הליך מינוי זה יהיה, ככל הניתן, דומה להליך המכרז, בשינויים המתחייבים משיקולי הביטחון בהתאם לחוות דעת הגורם הביטחוני המוסמך, כאמור לעיל.

4) ועדת השירות מינתה מבין חבריה ועדת משנה, שהנה מוסמכת לדון ולהחליט בבקשות הנוגעות לענייני ביטחון. בקשות מסוגות למתן פטור ממכרז מטעמים ביטחוניים יובאו בפני ועדת המשנה לוועדת השירות.

ה. פטור חד פעמי מחובת המכרז

1) ועדת השירות החליטה בעבר במקרים מסוימים להציע לממשלה ליתן פטור חד-פעמי למשרה מחובת המכרז, כגון: לצורך הסדרה וקליטה לשירות המדינה של עובדי קבלן שהועסקו בפועל תקופה ממושכת במשרדי הממשלה, או עקב נימוקים הקשורים לדחיפות מיוחדת של המינוי.

2) בקשה למתן פטור חד פעמי מחובת המכרז למשרות במשרד מסוים תוגש לוועדת השירות על-ידי המשרד הרלבנטי, כשהיא כוללת בין היתר:

א) הצעת החלטה לפטור חד פעמי ממכרז לפי סעיף 21 לחוק המינויים, הכוללת בין היתר את התנאים למתן הפטור ממכרז ואת ההליך המינוי החלופי המוצע לאיוש המשרה, בשים לב להחלטות דומות שהתקבלו בעבר על-ידי ועדת השירות.

ב) פירוט הנימוקים לבקשה למתן פטור חד-פעמי מחובת המכרז, ובכלל זה פירוט האמצעים שנקטו על-ידי המשרד, על מנת שלא יהיה צורך במתן פטור חד-פעמי ממכרז נוסף למשרה בעתיד.

ג) חוות דעת משפטית של היועץ המשפטי של המשרד, התומכת במתן הפטור החד פעמי ממכרז.

3) בקשה לפטור חד-פעמי ממכרז למשרות בכלל משרדי הממשלה תוגש לוועדת השירות על-ידי נציבות שירות המדינה, בצירוף המסמכים המפורטים לעיל.

הליך בחינת בקשה למתן פטור ממכרז

9. הוגשה בקשה למתן פטור ממכרז, בהתאם לאמור לעיל, תועבר הבקשה על-ידי מרכז ועדת השירות להתייחסות רפרנט המשרד בנציבות שירות המדינה. במידת הצורך, תובא התייחסות הרפרנט בפני ועדת השירות.

הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: י' בטבת התשע"ו, 22 בדצמבר 2015 מספר הנחיה: 1.8	נוהל הגשת הצעת החלטה לוועדת שירות המדינה למתן פטור ממכרז

10. כמו כן, הבקשה לפטור ממכרז וחוות הדעת של היועץ המשפטי של המשרד יבדקו על-ידי היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה, בתיאום עם משרד המשפטים.

11. טרם הגשת בקשה למתן פטור ממכרז לוועדת השירות, מומלץ לקיים בדיקה מקדמית (פרה-רולינג) עם הלשכה המשפטית בנציבות שירות המדינה ורפרנט המשרד בנציבות, בדבר עמידת הבקשה בתבחינים ובאמות המידה המפורטים לעיל, וכן לגבש את נוסח הצעת ההחלטה לוועדת השירות בתיאום עם הלשכה המשפטית בנציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים.

12. סבר נציב שירות המדינה כי בקשה למתן פטור ממכרז אינה עומדת בתנאים ובאמות המידה הנדרשים למתן הפטור ו/או כי אין הצדקה למתן פטור ממכרז בנסיבות העניין, יפנה לשר או למנכ"ל המשרד, לפי העניין, ויעדכןם בדבר עמדתו האמורה, על מנת שישקול את הבקשה בשנית. במקרה בו ביקש השר הממונה על המשרד, על אף עמדת נציב שירות המדינה, להביא את הבקשה בפני ועדת השירות, תובא הבקשה לדיון בפני ועדת השירות, בצירוף עמדת נציבות שירות המדינה.

הגשת הצעת ועדת השירות לאישור הממשלה

13. בהתאם לסעיף 21 לחוק המינויים, הסמכות למתן פטור ממכרז הנה של הממשלה, על-פי הצעתה של ועדת שירות המדינה, ובהודעה שתפורסם ברשומות.

14. התקבלה החלטת ועדת השירות המציעה לממשלה לפטור ממכרז משרה מסוימת, יפיץ מרכז ועדת השירות את ההחלטה ליועץ המשפטי של המשרד הרלבנטי.

15. באחריות היועץ המשפטי של המשרד להגיש הצעת החלטה מתאימה לממשלה לאישור הצעתה של ועדת השירות, בתיאום עם היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים, ולוודא כי החלטה זו תפורסם ברשומות, כנדרש לפי סעיף 21 לחוק המינויים.

16. הצעת החלטה לממשלה לפטור ממכרז הנוגע לכלל משרדי הממשלה או למספר משרדי ממשלה, תוגש על-ידי נציבות שירות המדינה, בתיאום עם משרד המשפטים, באמצעות השר הממונה על נציבות שירות המדינה.

17. החלטת ועדת השירות למתן פטור ממכרז לעובדים זמניים לפי סעיף 37 לחוק המינויים אינה טעונה את אישור הממשלה, אולם, בהתאם לסעיף 11 לחוק המינויים יש להביאה בפני הממשלה והיא רשאית לשנותה או לבטלה תוך 60 יום מיום שהובאה בפניה. בהתאם, החלטה כאמור תופץ על-ידי מרכז ועדת השירות למזכיר הממשלה, על מנת שיביאה בפני חברי הממשלה לפי סעיף 11 לחוק.